

Abu-Lughod L., *Going Beyond Global Babble*, w: A.D. King (red.), *Culture, Globalization and the World System*, Londyn 1991.

Achebe Ch., *Krytyka kolonialistyczna*, "Literatura na Świecie" 2008, nr 1-2.

D'Alleva A., *Metody i teorie historii sztuki*, Kraków 2008.

Ames E., *Carl Hagenbeck's Empire of Entertainments*, Seattle 2008.

Ames M., *Biculturalism in Exhibitions*, "Museum Anthropology" 1991, t. 15, nr 2.

<https://doi.org/10.1525/mua.1991.15.2.7>

Ames M., *Cannibal Tours and Glass Boxes: The Anthropology of Museums*, Vancouver 1992.

Ames M., *How Anthropologists Fabricate Cultures*, w: M. Ames, *Cannibal Tours and Glass Boxes: The Anthropology of Museums*, Vancouver 1992.

Amselle J.-L., *L'art de la friche. Essai sur l'art africain contemporaine*, Paryż 2005.

Amselle J.-L., *Primitivism and Postcolonialism in the Arts*, "Modern Language Notes", wyd. ang., Baltimore 2003, nr 118. <https://doi.org/10.1353/mln.2003.0069>

Anderson R.L., *Art*, w: *Encyclopedia of Cultural Anthropology*, t. 1, Nowy Jork 1996.

Anti C., *The Sculpture of the African Negroes*, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Antliff M., Leighton P., *Primitive*, w: R.S. Nelson, R. Schiff (red.), *Critical Terms for Art. History*, Chicago 2003.

Apollinaire G., *Concerning the Art of the Blacks*, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Apollinaire G., *On Museums*, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Appadurai A. (red.), *The Social Life of Things. Commodities in Cultural Perspectives*, Nowy Jork 1986. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511819582>

Appiah K.A., *Postmodernizm, postkolonializm. O różnicy w przedrostku*, przeł. D. Kołodziejczyk, "Literatura na Świecie" 2008, nr 1-2.

Arystoteles, *Retoryka. Poetyka*, oprac. H. Podbielski, Wrocław 1988.

Asad T., *Are There Histories of Peoples without Europe? A Review Article*, "Comparative Studies in Society and History" 1987, t. 29. <https://doi.org/10.1017/S0010417500014742>

Ashcroft B., Griffiths G., Tiffin H. (red.), *Key Concepts in Post-Colonial Studies*, Londyn 1998.

Ashcroft B., Griffiths G., Tiffin H. (red.), *The Empire Writes Back*, Londyn 1989. <https://doi.org/10.4324/9780203402627>

Ashcroft B., Griffiths G., Tiffin H. (red.), *The Post-colonial Studies Reader*, Nowy Jork 1995.

Attali J., 1492, Warszawa 1992.

Barańska K., *Muzeum etnograficzne. Misje, struktury, strategie*, Kraków 2004.

- Barker E. (red.), *Contemporary Culture of Display*, New Haven 1999.
- Barnard A., *Antropologia*, Warszawa 2006.
- Barnard A., Spencer J. (red.), *Encyclopedia of social and cultural anthropology*, Londyn 1996.
- Bartlett Ch., *Konflikt globalny. Międzynarodowa rywalizacja wielkich mocarstw w latach 1880-1990*, Warszawa 1997.
- Bassani E., Fagg W.B., *Africa and the Renaissance: Art in Ivory*, Nowy Jork 1988.
- Bauman Z., *Ponowoczesne wzory osobowe*, w: Z. Bauman, *Dwa szkice o moralności ponowoczesnej*, Warszawa 1994.
- Bauman Z., *Tarapaty tożsamości w ciasnym świecie*, w: W. Kalaga (red.), *Dylematy wielokulturowości*, Kraków 2004.
- Beckley B., Shapiro D. (red.), *Uncontrollable beauty. Toward a New Aesthetics*, Nowy Jork 1998.
- Bednarz W., *400 m² dla 3/4 ludzkości*, "artPAPIER" 2010, nr 3 (147).
- Belting H., *Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie*, Kraków 2007.
- Belting H., *Marco Polo and Other Cultures*, w: H. Belting, *The End of Art History?*, Chicago 2003.
- Benjamin W., *Paris, die Hauptstadt des XIX. Jahrhunderts*, w: W. Benjamin, *Allegorien kultureller Erfahrung. Ausgewählte Schriften 1920-1940*, Lipsk 1984.
- Benjamin W., *Unpacking my Library: A Talk about Book Collecting*, w: W. Benjamin, *Illuminations*, Londyn 1982.
- Benedict B., *Curiosity: A Cultural History of Early Modern Inquiry*, Chicago 2001.
- Benedyktowicz Z., *Portrety "obcego"*, Kraków 2000.
- Bhabha H., *The Location of Culture*, Londyn 1994.
- Bhabha H., *Mimikra i ludzie. O dwuznaczności dyskursu kolonialnego*, tłum. T. Dobrogoszcz, "Literatura na Świecie" 2008, nr 1-2.
- Biały Z., *Mniej niż ćwierć? O pilnej potrzebie rewizjonizmu w studiach postkolonialnych, albo: wybrane powody, dla których aby być kim się jest, trzeba czasami udawać, iż się jest kim się nie jest*, "Er(r)go" 2005, nr 10.
- Białostocki J., *Galeria arcydzieł czy dom kultury*, w: J. Białostocki, *Refleksje i syntezy ze świata sztuki. Cykl drugi*, Warszawa 1987.
- Białostocki J., *Posłanie Aby M. Warburga: historia sztuki czy historia kultury?* w: J. Białostocki, *Refleksje i syntezy ze świata sztuki. Cykl drugi*, Warszawa 1987.
- Białostocki J. (red.), *Pojęcia, problemy, metody współczesnej nauki o sztuce*, Warszawa 1976.
- Blanchard P., *Human Zoos: Science and Spectacles in the Age of Colonial Empires*, Liverpool 2008.
- Blanchard P., Bancel N., Lemaire S., *Human zoos*, "Le Monde Diplomatique" (wyd. ang.), sierpień 2000.
- Boas F., *Primitive Art*, Dover 1955.

- Boas F., Some Traits of Primitive Culture, "The Journal of American Folklore" 1904, t. 17, nr 67.
<https://doi.org/10.2307/534224>
- Boas F., Stocking G.W. Jr. (red.), A Franz Boas Reader. The Shaping of American Anthropology, 1883-1911, Chicago 1974.
- Bois Y.-A., Kahnweiler's Lesson, w: Y.-A. Bois, Painting as Model, Cambridge 1990.
- Bolzoni L., Das Sammeln und die 'ars memoriae', w: A. Grote (red.), Macrocosmos in Microcosmo: Die Welt in der Stube. Zur Geschichte des Sammelns 1450-1800, Opladen 1994.
https://doi.org/10.1007/978-3-663-10698-2_5
- Borofsky R., Barth F., Shweder R.A., Rodseth L., Stolzenberg N.M., When: A Conversation about Culture, "American Anthropologist" 2001, t. 103, nr 2. <https://doi.org/10.1525/aa.2001.103.2.432>
- Bouquet M. (red.), Academic Anthropology and the Museum. Back to the Future, Nowy Jork-Oksford 2001.
- Braudel F., Historia i trwanie, Warszawa 1971.
- Breidbach O., Ghiselin M.T., Athanasius Kircher (1602-1680) on Noah's Ark: Baroque "Intelligent Design" Theory, "Proceedings of the California Academy of Science" 2006, IV seria, t. 57, nr 36.
- Brendon P., The decline and fall of the British Empire: 1781-1997, Londyn 2007.
- Brienen R.P., Visions of Savage Paradise. Albert Eckhaut, Court Painter in Colonial Dutch Brazil, Amsterdam 2006. <https://doi.org/10.5117/9789053569474>
- Brits K., Cichocka A., Zróżnicowanie przekazów niewerbalnych w społeczeństwie wielokulturowym - przykład Afryki Południowej, w: J. Isański (red.), Komunikowanie międzykulturowe, Poznań 2009.
- Buchowski M., Antropologia jako "próba ognia", "Przegląd Bydgoski. Humanistyczne Czasopismo Naukowe" 2001, nr XI.
- Bujak J., Muzealnictwo etnograficzne w Polsce, "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Etnograficzne" 1975, z. 8.
- Bujok E., Ethnographica in early modern Kunstkammern and their perception, "Journal of the History of Collections" 2009, t. 21, nr 1. <https://doi.org/10.1093/jhc/fhn031>
- Bujok E., Neue Welten in europäischen Sammlungen: Africana und Americana in Kunstkammern bis 1670, Berlin 2004.
- Bunzel R., The Pueblo Pottery: A Study of Creative Imagination in Primitive Art, Nowy Jork 1929/1972. <https://doi.org/10.7312/bunz94060>
- Burgess G., The Wild Man of Paris, w: J. Flam, M. Deutch (red.), Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.
- Burszta W.J., Antropologia kultury, Poznań 1998.
- Burszta W.J., Czytanie kultury. Pięć szkiców, Łódź 1996.
- Burszta W.J., Januszkiewicz M., Słowo wstępne: kłopot zwany kulturoznawstwem, w: W.J. Burszta, M. Januszkiewicz (red.), Kulturo-znawstwo: dyscyplina bez dyscypliny?, Warszawa 2010.
- Campbell M.B., Wonder and Science: Imagining Worlds in Early Modern Europe, Ithaka-Londyn 1999.

- Cannizzo J., Gathering souls and objects. Missionary collections, w: T. Barringer, T. Flynn (red.), Colonialism and the object, Londyn 1998.
- Ceynowa A., Kształtowanie się kryteriów wartościowania w amerykańskiej Czarnej Estetyce, w: A. Ceynowa, B. Dziemidok, M. Janiak (red.), Problematyka wartościowania w amerykańskiej filozofii i estetyce XX wieku, Gdańsk 1995.
- Chapey J.-L., La Société des observateurs de l'homme (1799-1804). Des anthropologues au temps de Bonaparte, Paryż 2002.
- Chave A.C., New Encounters with Les Demoiselles d'Avignon. Gender, Race, and the Origins of Cubism, w: K.N. Pinder (red.), Race-ing Art History. Critical Readings in Race and Art History, Nowy Jork 2002.
- Chilvers I., Osborne H. (red.), The Oxford Dictionary of Art, Oksford 1990.
- Christensen E.O., Primitive Art, Londyn 1955.
- Clark K., Civilisation, Nowy Jork 1970.
- Clarke Ch., Defining African Art: Primitive Negro Sculpture and the Aesthetic Philosophy of Albert Barnes, "African Arts" 2003, t. 36. <https://doi.org/10.1162/afar.2003.36.1.40>
- Clausen G., On Realism and Impressionism, w: G. Clausen, Six Lectures on Painting. Delivered to the Students of the Royal Academy of Arts in London, Londyn 1904.
- Clifford J., Kłopoty z kulturą, Warszawa 2000.
- Collet D., Die Welt in der Stube: Begegnungen mit Außereuropa in Kunstkammern der Frühen Neuzeit, Getynga 2007.
- Collier D., The Diversity of Indian Art, "Indian Art of the Americas", Chicago 1959.
- Connelly F.S., "Primitive" Ornament and the Arabesque. Paul Gauguin's Decorative Art, w: F.S. Connelly, The Sleep of Reason: Primitivism in Modern European Art and Aesthetics, 1725-1907, University Park, Pa. 1995.
- Connelly F.S., The Sleep of Reason: Primitivism in Modern European Art and Aesthetics, 1725-1907, University Park, Pa. 1995.
- Copans J., Jamin J. (red.), Aux origines de l'anthropologie française: les memoires de la société des observateurs de l'homme en l'an VIII, Paryż 1978.
- Corbey R., Ethnographic showcases, 1870-1930, "Cultural Anthropology" sierpień 1993, t. 8, nr 3. <https://doi.org/10.1525/can.1993.8.3.02a00040>
- Cymorek M., Tożsamość metamorficzna a sztuka afrykańska w muzeum, w: M. Popczyk (red.), Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao, Katowice 2006.
- Czarnowski S., Kultura, Warszawa 2005.
- Czerniewska K., Sztuka prymitywna a człowiek współczesny, Warszawa 1979.
- Czyżewski A. (red.), Zwykłe - niezwykłe. Fascynujące kolekcje w zbiorach Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie. Wystawa z okazji 120-lecia Muzeum, październik 2008-lipiec 2009, Warszawa 2008.

Damm W. van, *Beauty in Context. Towards Anthropological Approach to Aesthetics*, Lejda 1996.

Daston L., Park K., *Wonders and the Order of Nature, 1150-1750*, Nowy Jork 1998.

Davis J., *History and the People without Europe*, w: K. Hastrup (red.), *Other Histories*, Londyn 1992.

Deliss C., *Swobodne spadanie - stopklatka*, w: M. Popczyk (red.), *Muzeum sztuki. Antologia*, Kraków 2005.

Denis M., *Od Van Gogha i Gauguina do klasycyzmu*, w: E. Grabska, H. Morawska (red.), *Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa*, Warszawa 1977.

Derlicki J., Lipiński W. (red.), *Pierwsze narody. Społeczności rdzenne i idea tubylczości we współczesnym świecie*, Warszawa 2002.

The Dictionary of Art, t. 25, Londyn 1998. <https://doi.org/10.2307/303935>

Dockstader F.J., *Sztuka Ameryki*, t. 1, Warszawa 1975.

Domańska E., *Badania postkolonialne*, w: L. Gandhi, *Teoria postkolonialna. Wprowadzenie krytyczne*, Poznań 2008.

Domańska E., *Humanistyka nie-antropocentryczna a studia nad rzeczami*, "Kultura współczesna" 2008, nr 3.

Domańska E., *Obrazy PRL w perspektywie postkolonialnej. Studium przypadku*, w: K. Brzechczyn (red.), *Obrazy PRL. Konceptualizacja realnego socjalizmu w Polsce*, Poznań 2008.

Domańska E., *Zwrot performatywny we współczesnej humanistyce*, "Teksty Drugie" 2007, nr 5.

Douglas M., *Czystość i zmaza*, Warszawa 2007.

Duchet M., *Antropologie et histoire au siècle des Lumières*, Paryż 1971.

Dunch R., *Beyond Cultural Imperialism: Cultural Theory, Christian Missions, and Global Modernity*, "History and Theory" 2002, t. 41, nr 3. <https://doi.org/10.1111/1468-2303.00208>

Dunn L.C., Klinberg O., Lévi-Strauss C., *Rasa a nauka. Trzy studia*, Warszawa 1961.

Durozoi G. (red.), *Słownik sztuki XX wieku*, Warszawa 1998.

Dürer A., *Dziennik podróży do Niderlandów, 1520-1521*, w: J. Białostocki (oprac.), *Teoretycy, pisarze i artyści o sztuce 1500-1600*, Warszawa 1985.

Dziamski G., *Globalizacja: nowe środowisko sztuki*, w: M. Popczyk (red.), *Przestrzeń sztuki: obrazy - słowa - komentarze*, Katowice 2005.

Eco U., *Dzieło otwarte. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych*, Warszawa 2008.

Eco U., *Szaleństwo katalogowania*, Poznań 2009.

Einstein C., *African Sculpture*, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Eisenman S.F., *Triangulating Racism*, "The Art Bulletin" 1996, t. 78, nr 4.

Elias N., *Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu*, Warszawa 1980.

Elisofon E., *The Sculpture of Africa*, Nowy Jork 1958.

Elsner J., Cardinal R., Introduction, w: J. Elsner, R. Cardinal (red.), *The Culture of Collecting*, Londyn 1994.

Elsner J., Cardinal R. (red.), *The Culture of Collecting*, Londyn 1994.

Encyclopedia of World Art, Londyn 1966, t.11.

Errington S., What Became Authentic Primitive Art?, "Cultural Anthropology" maj 1994, t. 9, nr 2.
<https://doi.org/10.1525/can.1994.9.2.02a00030>

Errington S., *The Death of Authentic Primitive Art and Other Tales of Progress*, Berkeley 1998.

Estreicher K., *Historia sztuki w zarysie*, Warszawa-Kraków 1986.

Ettlinger L.D., German Expressionism and Primitive Art, "The Burlington Magazine" kwiecień 1968, t. 110, nr 781.

Evans R.J.W., Marr A. (red.), *Curiosity and Wonder from the Renaissance to the Enlightenment*, Kornwalia 2006.

Fabian J., *Remembering the Present - Paintings and Popular History in Zaire*, Berkeley 1996.

Fabian J., *Time and the Other: How Anthropology Makes Its Object*, Nowy Jork 1983.

Fabian J., *Time and the Work of Anthropology: Critical Essays, 1971-1991*, Harwood Academic Publishers 1991.

Fabiani B., *Niziołkowie, łokietkowie, karlikowie*, Warszawa 1980.

Fagg W.P., *Sculptures africaines*, Paryż 1966.

Fanon F., *Wyklęty lud ziemi*, Warszawa 1985.

Farris E., The Mental Capacity of Savages, "The American Journal of Sociology" 1918, t. 23, nr 5.
<https://doi.org/10.1086/212796>

Faure E., The Tropics, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Feest Ch., Mexico and South America in European Wunderkammer, w: O. Impey, A. MacGregor (red.), *The Origins of Museums: The Cabinet of Curiosities in 16th and 17th century Europe*, Nowy Jork 2001.

Ferguson A., *An Essay in the History of Modern Society*, Londyn 1767.

Findlen P., *Possessing Nature: Museums, Collecting and Scientific Culture in Early Modern Italy*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 1996.

Findlen P. (red.), *Athanasius Kircher: The Last Man Who Knew Everything*, Nowy Jork 2004.

Flam J., Introduction, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Flam J., Deutch M. (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Formanek R., Why They Collect: Collectors Reveal Their Motivations, w: S.M. Pearce (red.), *Interpreting Objects and Collections*, Londyn 1994.

- Foster H., Powrót realnego. Awangarda u schyłku XX wieku, Kraków 2010.
- Foster H., The "Primitive" Unconscious of Modern Art, "October" jesień 1985, t. 34.
<https://doi.org/10.2307/778488>
- Foster H., Prosthetic Gods, Cambridge, Mass. 2004.
- Foster H., Krauss R., Bois Y.-A., Buchloh B.D., Art since 1900. Modernism, antimodernism, postmodernism, Londyn 2004.
- Foucault M., The Order of Things, Nowy Jork 1970.
- Frank M., Was ist Neostukturalismus?, Frankfurt nad Menem 1984.
- Fraser D., Sztuka prymitywna, Warszawa 1976.
- Freeland C., Czy to jest sztuka? Wprowadzenie do teorii sztuki, Poznań 2004.
- Fry R., Negro Sculpture at the Chelsea Book Club, w: J. Flam, M. Deutch (red.), Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.
- Fry R., Vision and Design, Londyn 1923.
- Gandhi L., Teoria postkolonialna. Wprowadzenie krytyczne, Poznań 2008.
- Gauguin P., List do André Fontainasa, w: E. Grabska, H. Morawska (red.), Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa, Warszawa 1977.
- Gauguin P., List do Charlesa Morice'a, w: E. Grabska, H. Morawska (red.), Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa, Warszawa 1977.
- Gawęcki M., Relatywizm kulturowy, w: Z. Staszczak (red.), Słownik etnologiczny. Terminy ogólne, Warszawa-Poznań 1987.
- Gawrycki M.F. (red.), Dzieje kultury latynoamerykańskiej, Warszawa 2009.
- Geertz C., Sztuka jako system kulturowy, w: C. Geertz, Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej, Kraków 2005.
- Gell A., Art and Agency. An Anthropological Theory, Oksford 1998.
- Gell A., Vogel's Net: Traps as Artworks, w: H. Morphy, M. Perkins (red.), The Anthropology of Art. A Reader, Blackwell Publishing 2006.
- Genaille R., Monkiewicz M., Ziemia A., Encyklopedia malarstwa flamandzkiego i holenderskiego, Warszawa 2001.
- Gerbrands A.A., Art as an Element of Culture Especially in Negro-Africa, Lejda 1957.
- Gluziński W., U podstaw muzeologii, Warszawa 1980.
- Golding J., Cubism: A History and an Analysis, 1907-1944, Londyn 1959.
- Goldwater R., Primitivism in Modern Art, Nowy Jork 1938.
- Golinczak M., Postkolonializm: przed użyciem wstrząsnać!, "Recykling Idei" 2008, nr 10.
- Gombrich E.H., Aby Warburg. An Intellectual Biography, Londyn 1970.

Gombrich E.H., O sztuce, Poznań 2008.

Gombrich E.H., The Preference for the Primitive. Episodes in the History of Western Taste and Art, Londyn-Nowy Jork 2002.

Gombrich E.H., W poszukiwaniu historii kultury, w: J. Białostocki (oprac.), Pojęcia, problemy, metody współczesnej nauki o sztuce, Warszawa 1976.

Gonseth M.-O., Hainard J., Kaehr R. (red.), Le Musée Cannibale, Neuchatel 2002.

Gowing L. (red.), The Encyclopedia of Visual Art, Londyn 1983.

Grabska E., Morawska H. (red.), Artyści o sztuce. Od van Gogha do Picassa, Warszawa 1977.

Greenblatt S., Marvelous Possessions: The Wonder of the New World, Oksford 1991.

<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226306575.001.0001>

Griffiths T., Hunters and Collectors, Cambridge 1996.

Groesen M. van, The Representations of the Overseas World in the De Bry Collection of Voyages (1590-1634), Lejda-Boston 2008.

Grote A. (red.), Macrocosmos in Microcosmo: Die Welt in der Stube. Zur Geschichte des Sammelns 1450-1800, Opladen 1994. <https://doi.org/10.1007/978-3-663-10698-2>

Grützmacher Ł., Odkrycie i podbój Ameryki - interpretacja i reinterpretacja, w: M.F. Gawrycki (red.), Dzieje kultury latynoamerykańskiej, Warszawa 2009.

Gunther E., Material Culture, the Museum and Primitive Art, "College Art Journal" wiosna 1950, t. 9, nr 3. <https://doi.org/10.2307/773747>

Gupta A., Ferguson J., Poza "kulturę": przestrzeń, tożsamość i polityka różnicy, w: M. Kempny, E. Nowicka (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, Warszawa 2004.

Harney E., Book Review: Paris Primitive: Jacques Chirac's Museum on the Quai Branly, "African Arts" 22 września 2009.

Heikamp D., Anders F., Mexico and the Medici, Florencja 1972.

Herzfeld M., Antropologia. Praktykowanie teorii w kulturze i społeczeństwie, Kraków 2004.

Hipokrates, O powietrzu, wodach i okolicach, tłum. H. Łuczkiwicz, Warszawa 1890.

Hobsbawm E., Ranger T., Tradycja wynaleziona, Kraków 2008.

Hoerig K.A., From Third Person to First: A Call for Reciprocity Among Non-Native and Native Museums, "Museum Anthropology" 2010, t. 33, nr 1. <https://doi.org/10.1111/j.1548-1379.2010.01076.x>

Hoffman B.T. (red.), Art and Cultural Heritage: Law, Policy and Practice, Cambridge 2006.

Holm B., The Art of Willie Seaweed: A Kwakiutl Master, w: M. Richardson (red.), The Human Mirror, Luizjana 1974.

Hooper J.T., Burland C.A., The Art of Primitive Peoples, Londyn 1953.

Hudson K., A Social History of Museums, Londyn 1975. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-01757-7>

Hughes R., Art: Return of the Native, "The Time" 15 października 1984.

[https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(84\)80057-X](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(84)80057-X)

Huntington S., Zderzenie cywilizacji, Warszawa 2000.

Impey O., MacGregor A. (red.), The Origins of Museums: the Cabinet of Curiosities in 16th and 17th Century Europe, Nowy Jork 2001.

Inverarity R.B., Anthropology in Primitive Art, "Yearbook of Anthropology" 1955.

<https://doi.org/10.1086/yearanth.0.3031156>

Isański J. (red.), Komunikowanie międzykulturowe, Poznań 2009.

Jacobs M., The Good and Simple Life. Artist Colonies in Europe and America, Oksford 1985.

Jacques T.C., From Savages and Barbarians to Primitives: Africa, Social Typologies, and History in Eighteenth-Century French Philosophy, "History and Theory" maj 1997, t. 36, nr 2.

<https://doi.org/10.1111/0018-2656.00010>

Jahoda G., A History of Social Psychology. From the Eighteenth-Century Enlightenment to the Second World War, Cambridge 2007.

Jahoda G., Images of Savages. Ancient Roots of Modern Prejudice in Western Culture, Londyn 1999.

Jantz H., Images of America in the German Renaissance, w: F. Chiappelli, M.J.B. Allen, R.L. Benson (red.), First Images of America: The Impact of the New World on the Old, Berkeley 1976.

Jones A.L., Exploding Canons: The Anthropology of Museums, "Annual Review of Anthropology" 1993, t. 22. <https://doi.org/10.1146/annurev.an.22.100193.001221>

Jordan A., Images of Empire: Slaves in the Lisbon Household and Court of Catherine of Austria, w: T.F. Earle, K.J.P. Lowe (red.), Black Africans in Renaissance Europe, Cambridge 2005.

Kahnweiler D.H., Negro Art and Cubism 1948, w: J. Flam, M. Deutch (red.), Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Kapuściński R., Ten Inny, Kraków 2006.

Kart S., Picasso's Collection of African & Oceanic Art: Masters of Metamorphosis, "African Studies Review" wrzesień 2007.

Kempny M., Nowicka E. (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, Warszawa 2005.

Kempny M., Nowicka E. (red.), Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, Warszawa 2004.

Kenny N., The Metaphorical Collecting of Curiosities in Early Modern France and Germany, w: R.J.W. Evans, A. Marr (red.), Curiosity and Wonder from the Renaissance to the Enlightenment, Aldershot 2006.

Kenny N., The Uses of Curiosity in Early Modern France and Germany, Oksford 2004.

<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199271368.001.0001>

Kieniewicz J., Wprowadzenie do historii cywilizacji Wschodu i Zachodu, Warszawa 2003.

- Kjellgren E., *Painting for Corroboree, Painting for Katiya: Contemporary Art in the East Kimberley, Western Australia*, w: A. Herle, N. Stanley, K. Stevenson, R.L. Welsch (red.), *Pacific Art. Persistence, Change and Meaning*, Adelajda 2002.
- Klekot E., *The Seventh Life of Polish Folk Art and Craft*, "Etnološka Tribina" 2010, t. 40.
- Kořakowski L., *Szukanie barbarzyńcy. Złudzenia uniwersalizmu kulturowego*, w: L. Kořakowski, *Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań*, Londyn 1984.
- Kołodziejczyk D., *Uwiedzeni Orientem - europejskie fantazje o haremie*, "Czas Kultury" 2003, nr 1.
- Kopaliński W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*, Warszawa 1990.
- Kopytoff I., *Kulturowa biografia rzeczy - utowarowienie jako proces*, w: M. Kempny, E. Nowicka (red.), *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej*, Warszawa 2005.
- Kowalska A., *Spór o model cywilizacji*, w: J. Gąssowski, J. Goćkowski, K.M. Machowska (red.), *Problemy cywilizacyjne naszej współczesności*, Pułtusk 2007.
- Kreide-Damani I., *Kunstethnologie. Zum Verständnis fremder Kunst*, Kolonia 1992.
- Kruczyński Z., *Farba znaczy krew*, Gdańsk 2008.
- Kuper A., *The Return of the Native*, "Current Anthropology" czerwiec 2003, t. 44, nr 3.
<https://doi.org/10.1086/368120>
- Kuper A., *Wymyślanie społeczeństwa pierwotnego. Transformacje mitu*, Kraków 2009.
- Lakoff G., Johnson M., *Metafory w naszym życiu*, Warszawa 1988.
- Latour B., *When Things Strike Back: A Possible Contribution of "Science Studies" to the Social Sciences*, "British Journal of Sociology" 2000, t. 51, nr 1. <https://doi.org/10.1080/000713100358453>
- Laurencich-Minelli L., *Bologna und Amerika vom 16. bis 18. Jahrhundert*, w: K.-H. Kohl (red.), *Berliner Festspiele. Mythen der Neuen Welt: zur Entdeckungsgeschichte Lateinamerikas*, Berlin 1982.
- Laurencich-Minelli L., *Museography and Ethnographical Collections in Bologna during the Sixteenth and Seventeenth Centuries*, w: O. Impey, A. MacGregor (red.), *The Origins of Museums: the Cabinet of Curiosities in 16th and 17th century Europe*, Nowy Jork 2001.
- Leighten P., *The White Peril and L'Art nègre. Picasso, Primitivism, and Anticolonialism*, w: K.N. Pinder (red.), *Race-ing Art History: Critical Readings in Race and Art. History*, Londyn 2002.
- Lemke S., *Primitivist Modernism: Black Culture and the Origins of Transatlantic Modernism*, Nowy Jork 1998.
- Lévi-Strauss C., *Drogi masek*, Łódź 1985.
- Lévi-Strauss C., *Rasa a historia*, w: L.C. Dunn, O. Klinberg, C. Lévi-Strauss, *Rasa a nauka. Trzy studia*, Warszawa 1961.
- Lévi-Strauss C., *Smutek tropików*, Warszawa 1960.
- Lewis P.H., *A Definition of Primitive Art*, "Fieldiana. Anthropology" 20 października 1961, t. 36, nr 10.
- Lizak W., *Wprowadzenie*, w: Z. Łazowski (red.), *Państwa Afryki Zachodniej*, t. 1, Warszawa 2006.
- Lomba A., *Colonialism / Postcolonialism*, Londyn 1998.

- Lotz C., Art that scared Picasso, "Apollo" grudzień 2007.
- Łotocki Ł., Obcość etniczna w perspektywie socjologiczno-politologicznej, Warszawa 2009.
- MacGregor A., Curiosity and Enlightenment: Collectors and Collections from the Sixteenth to the Nineteenth Century, New Haven-Londyn 2007.
- MacGregor A. (red.), Sir Hans Sloane: Collector, Scientist, Antiquary, Londyn 1994.
- MacHugh P., The Maori Magna Charta: New Zealand Law and the Treaty of Waitangi, Auckland 1991.
- MacKenzie J., Propaganda and Empire: The Manipulation of British Public Opinion 1860-1960, Manchester 1984.
- Maddock K., The Australian Aborigines: A Portrait of Their Society, Londyn 1972.
- Malraux A., La tête d'obsidienne, Paryż 1974.
- Malraux A., Picasso's Mask, Nowy Jork 1976.
- Malinowski B., Argonauci Zachodniego Pacyfiku, Warszawa 2005.
- Małowist M., Europa i jej ekspansja XIV-XVII w., Warszawa 1993.
- Mamzer H., Jak reprezentować odmienność kulturową?, w: J. Isański (red.), Komunikowanie międzykulturowe, Poznań 2009.
- Marczewski M., Niewidzialni, Wołowiec 2008.
- Markowska A., Definiowanie sztuki - objaśnianie świata. O pojmowaniu sztuki w PRL-u, Katowice 2003.
- Marquard O., Apologia przypadkowości. Studia filozoficzne, Warszawa 1994.
- Mason P., Infelicities. Representations of the Exotic, Baltimore-Londyn 1998.
- Mauss M., Szkic o darze. Forma i podstawa wymiany w społeczeństwach archaicznych, w: E. Nowicka, M. Głowacka-Grajper (red.), Świat człowieka - świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii, Warszawa 2009.
- McEvilley T., Doctor Lawyer Indian Chief: "Primitivism" in Twentieth-Century Art at the Museum of Modern Art in 1984, "Artforum" listopad 1984, nr 23 (3), przedruk w: B. Beckley, D. Shapiro (red.), Uncontrollable Beauty. Toward a New Aesthetics, Nowy Jork 1998.
- McEvilley T., Global Issue, "Artforum" marzec 1990.
- Meadow M., Samuel Quiccheberg, the Wunderkammer and the Copious Object, w: S. Melville (red.), The Lure of the Object, Williamstown 2000.
- Melosik Z., Szkudlarek T., Kultura, tożsamość, edukacja. Migotanie znaczeń, Kraków 1998.
- Messenger P.M. (red.), The Ethics of Collecting Cultural Property. Whose Culture? Whose Property?, Albuquerque 2003.
- Michel A., "Our European Arrogance": Wilhelm Worringer and Carl Einstein on Non-European Art, w: B. Tautz (red.), Colors 1800/1900/2000: Signs of Ethnic Difference, w serii: Amsterdamer Beiträge zur neueren Germanistik, t. 56, Amsterdam 2004. https://doi.org/10.1163/9789004334427_008

- Michele V. de, Cagnolaro L., Aimi A., Laurencich-Minelli L., *Il Museo di Manfredo Settala nella Milano del XVII secolo*, Mediolan 1983.
- Mitchell T., *Orientalism and the Exhibitionary Order*, w: N.B. Dirks (red.), *Colonialism and Culture*, Michigan 1992.
- Moberg D., *Primitive Inspiration*, "In These Times" 19 grudnia-8 stycznia 1984/1985.
- Moran M., *Za Morzem Koralowym*, Warszawa 2008.
- Morgan H.L., *Ancient Society, or Researches in the Lines of Human Progress from Savagery, through Barbarism, to Civilization*, Nowy Jork 1877.
- Morphy H., *Heroes and Villains in the Capture of "Primitive Art"*, "Current Anthropology" sierpień-październik 1990, t. 31, nr 4. <https://doi.org/10.1086/203881>
- Morphy H., Perkins M., *The Anthropology of Art: A Reflection on its History and Contemporary Practice*, w: H. Morphy, M. Perkins (red.), *The Anthropology of Art. A Reader*, Malden, Mass.-Oksford 2006.
- Morphy H., Perkins M. (red.), *The Anthropology of Art. A Reader*, Malden, Mass.-Oksford 2006.
- Myers F., "Primitivism", *Anthropology and the Category of "Primitive Art"*, w: Ch. Tilley, W. Keane, S. Küchler, M. Rowlands, P. Spyer, *Handbook of Material Culture*, Londyn 2006.
- Nadolska-Styczyńska A., *Ludy zamorskich lądów. Kultury pozaeuropejskie a działalność popularyzatorska Ligi Morskiej i Kolonialnej*, Wrocław 2005.
- Naumann P., *Making a Museum: 'it is making theater, not writing theory'*. An Interview with Stéphane Martin, Président-directeur général, Musée du quai Branly, "Museum Anthropology" 2006, t. 29, nr 2. <https://doi.org/10.1525/mua.2006.29.2.118>
- Nelson R., *The Map of Art History*, "The Art Bulletin" 1997, t. 79, nr 1. <https://doi.org/10.2307/3046228>
- Nowa Encyklopedia Powszechna PWN, t. 1, Warszawa 1996.
- Nowacka-Isaksson A., *Likwidacja niechlubnych kolekcji*, "Rzeczpospolita" 5 sierpnia 2005.
- Nowak B., *Początki obecności europejskiej w Czarnej Afryce*, w: B. Nowak, *Historia Afryki od początku XIX wieku*, Wrocław 1996.
- Nowicka E., *Świat człowieka - świat kultury*, Warszawa 2006.
- Nowicka E. (red.), *Swoi i obcy*, Warszawa 1990.
- Nowicka E., Głowacka-Grajper M. (red.), *Świat człowieka - świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii*, Warszawa 2009.
- Nowotny K.A., *Mexikanische Kostbarkeiten aus Kunstkammern der Renaissance im Museum für Völkerkunde und in der Nationalbibliothek*, Wiedeń 1960.
- Nworah K.D., *The Aborigines' Protection Society 1899-1909. A Pressure-Group in Colonial Policy*, "Canadian Journal of African Studies" 1971, t. 5. <https://doi.org/10.2307/484052>
- Od Maneta do Pollocka. Słownik malarstwa nowoczesnego*, Warszawa 1995.

- Oettermann S., Fremde. Der. Die. Das, w: H.-H. Groppe, F. Jürgensen (red.), Gegenstände der Fremdheit. Museale Grenzgänge, Marburg 1989.
- Oksfordzka ilustrowana encyklopedia sztuki, Łódź 1994.
- Olszewska-Dyonizak B., Człowiek - kultura - osobowość. Wstęp do klasycznej antropologii kulturowej, Wrocław 2001.
- Orientalizm w malarstwie, rysunku i grafice w Polsce w XIX i I. połowie XX wieku. Katalog wystawy, Warszawa 2008.
- Pakt Ligii Narodów, Paryż, 28 czerwca 1919, Dz.U. z 1920 r., nr 35, poz. 200.
- Panofsky E., Introduction. The History of Art as a Humanistic Discipline, w: E. Panofsky, Meaning in the Visual Arts, Chicago 1955.
- Pawlik J.J., Egzotyzm - wątpliwy zachwyty odmiennością, w: P.A. Sokołowski (red.), Misje w XIX wieku, Pieniężno 2008.
- Pawłowska A., O potrzebie tworzenia kolekcji sztuki afrykańskiej, w: M. Popczyk (red.), Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao, Katowice 2006.
- Pearce S.M., Collecting in Contemporary Practice, Londyn 1998.
- Pearce S.M., On Collecting: An Investigation into Collecting in the European Tradition, Londyn 1995.
- Pearce S.M., The Urge to Collect, w: S.M. Pearce (red.), Interpreting Objects and Collections, Londyn 1994.
- Pearce S.M. (red.), Interpreting Objects and Collections, Londyn 1994.
- Pearce S.M. (red.), Museums, Objects and Collections, Leicester 1992.
- Pearce S.M., Arnold K. (red.), The Collector's Voice. Critical Readings in the Practice of Collecting, t. 2, Aldershot 2000.
- Penny H.G., Objects of Culture. Ethnology and Ethnographic Museums in Imperial Germany, Chapel Hill 2001.
- Perry G., Primitivism and the "Modern", w: Ch. Harrison, F. Frascina, G. Perry, Primitivism, Cubism, Abstraction: The Early Twentieth Century, Londyn 1994.
- Phillips R.B., Steiner Ch.B. (red.), Unpacking Culture. Art and Commodity in Colonial and Postcolonial Worlds, Londyn 1999.
- Pinder K.N. (red.), Race-ing Art History: Critical Readings in Race and Art History, Londyn 2002.
- Platt P.G. (red.), Wonders, Marvels, and Monsters in Early Modern Culture, Londyn-Newark 1999.
- Pomian K., Zbieracze i osobliwości. Paryż-Wenecja, XVI-XVIII wiek, Lublin 2001.
- Popczyk M., Estetyczne przestrzenie ekspozycji muzealnych, Kraków 2008.
- Popczyk M., Sztuka w ryzach ekspozycji, w: M. Popczyk (red.), Przestrzeń sztuki: obrazy - słowa - komentarze, Katowice 2005.
- Popczyk M. (red.), Muzeum sztuki. Antologia, Kraków 2005.

- Popczyk M. (red.), Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao, Katowice 2006.
- Popczyk M. (red.), Przestrzeń sztuki: obrazy -słowa - komentarze, Katowice 2005.
- Poprzęcka M., Miejsce dzieła, w: M. Kitowska-Łysiak, E. Wolicka (red.), Miejsce rzeczywiste - miejsce wyobrażone, Lublin 1999.
- Poprzęcka M., O złej sztuce, Warszawa 1998.
- Porębski M., Mechanizmy i strategie wyboru, w: J. Białostocki (red.), Pojęcia, problemy, metody współczesnej nauki o sztuce, Warszawa 1976.
- Posern-Zieliński A., Globalizacja w "czwartym świecie" i nowe ruchy tubylcze, "Lud" 2010, t. 94.
- Preziosi D., Introduction, w: D. Preziosi, The Art of Art History: a Critical Anthology, Oksford 2009.
<https://doi.org/10.1515/semi.2009.046>
- Price S., Paris Primitive: Jacques Chirac's Museum on the Quai Branly, Chicago 2007.
- Price S., Primitive Art in Civilized Places, Chicago 1989.
- Price S., Review of the "Primitivism" in 20th Century Art, "American Ethnologist" sierpień 1986, t. 13, nr 3. <https://doi.org/10.1525/ae.1986.13.3.02a00190>
- Raby J., Exotica from Islam, w: O. Impey, A. MacGregor (red.), The Origins of Museums: the Cabinet of Curiosities in 16th and 17th Century Europe, Nowy Jork 2001.
- Rancière J., Estetyka jako polityka, Warszawa 2007.
- Reinsch P.S., The Negro Race and European Civilisation, "The American Journal of Sociology" 1905, t. 11, nr 2. <https://doi.org/10.1086/211388>
- Roth H., Der Anfang der Museumslehre in Deutschland. Das Traktat "Inscriptiones vel Tituli Theatri Amplissimi" von Samuel Quiccheberg, Berlin 2000. <https://doi.org/10.1524/9783050078052>
- Rosaldo R., Imperialist nostalgia, "Representations" 1989, nr 26. <https://doi.org/10.2307/2928525>
- Rubin W., Modernist Primitivism 1984, w: J. Flam, M. Deutch (red.), Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.
- Rubin W., Varnedoe K. (red.), Primitivismus in der Kunst des zwanzigsten Jahrhunderts, Monachium 1996.
- Ryszkiewicz A., Kolekcjonerzy i miłośnicy, Warszawa 1981.
- Said E.W., Orientalizm, Warszawa 1991.
- Salerno L., Primitivism, w: Encyclopedia of World Art, t. 11, Londyn 1966.
- Salmon A., Negro art, "The Burlington Magazine for Connoisseurs" 1920, t. 36, nr 205.
- Samaltanos K., Apollinaire, catalyst for Primitivism, Picabia and Duchamp, Charlottesville 1981.
- Schefold R., Vermeulen H.F. (red.), Treasure Hunting? Collectors and collections of Indonesian Artefacts, Lejda 2002.
- Schindlebeck M., Contemporary Maori Art and Berlin's Ethnological Museum, w: A. Herle, N. Stanley, K. Stevenson, R.L. Welsch (red.), Pacific Art. Persistence, Change and Meaning, Adelajda 2002.

- Schneider G., Das deutsche Kolonialmuseum in Berlin und seine Bedeutung im Rahmen der preussischen Schulreform um die Jahrhundertwende, w: Die Zukunft beginnt in der Vergangenheit. Museumsgeschichte und Geschichtsmuseum, Frankfurt nad Menem 1982.
- Schreiber H., Globalizacja i azjatyckie ludy tubylcze, w: J. Nakonieczna, J. Zajączkowski (red.), Azja Wschodnia i Azja Południowa w stosunkach międzynarodowych, Warszawa 2011.
- Schreiber H., Ludy tubylcze jako nowy aktor we współczesnych stosunkach międzynarodowych, w: G. Piwnicki, S. Mrozowska (red.), Jednostka - społeczeństwo - państwo wobec megatrendów współczesnego świata, Gdańsk 2009.
- Schreiber H., Gawrycki M.F., Cywilizacja latynoamerykańska - wprowadzenie do problematyki, w: M.F. Gawrycki (red.), Dzieje kultury latynoamerykańskiej, Warszawa 2009.
- Shelton A.A., Cabinets of Transgression: Renaissance Collections and the Incorporation of the New World, w: J. Elsner, R. Cardinal (red.), The Culture of Collecting, Londyn 1994.
- Shelton A.A., The Public Sphere as Wilderness: Le Musée du quai Branly, "Museum Anthropology" 2009, t. 32, nr 1. <https://doi.org/10.1111/j.1548-1379.2009.01017.x>
- Skuza P., Kultury bliskie, kultury dalekie. Recenzja książki Michała Buchowskiego, "Recykling Idei" 2004.
- Sikora A., Spotkania z filozofią. Od Heraklita do Husserla, Warszawa 2005.
- Smith P., Findlen P. (red.), Merchants and Marvels: Commerce, Science and Art in Early Modern Europe, Nowy Jork-Londyn 2002.
- Sobeski M., Sztuka egzotyczna, Warszawa 1971.
- Sokolewicz Z., Przedmowa do wydania polskiego, w: D. Fraser, Sztuka prymitywna, Warszawa 1976.
- Sommer M., Zbieranie. Próba filozoficznego ujęcia, Warszawa 2003.
- Spalding F., Roger Fry: Art and Life, Berkeley 1980.
- Speth-Holterhoff S., Les Peintres Flamands de Cabinets d'Amateurs au XVIIe Siècle, Bruksela 1957.
- Spivak G.Ch., Can the Subaltern Speak, w: C. Nelson, L. Grossberg (red.), Marxism and the Interpretation of Culture, Urbana 1988. https://doi.org/10.1007/978-1-349-19059-1_20
- Spivak G.Ch., Krytyka postkolonialnego rozumu. W stronę historii zanikającej współczesności, w: A. Burzyńska, M.P. Markowski (red.), Teorie literatury XX wieku. Antologia, Kraków 2006.
- Staniszewski M.A., The Power of Display: A History of Exhibition Installations at the Museum of Modern Art, Cambridge 1999.
- Stankiewicz S., Muzeum zrekonstruowane. Sztuka współczesna i muzeum w perspektywie estetyki pragmatycznej, w: M. Popczyk (red.), Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao, Katowice 2006.
- Staszczak Z. (red.), Słownik etnologiczny. Terminy ogólne, Warszawa-Poznań 1987.
- Stechow W., Dürer and America, Waszyngton 1971.
- Stepan P., Picasso's Collection of African & Oceanic Art: Masters of Metamorphosis, Monachium 2007.

- Stewart S., On Longing. Narratives of the Miniature, the Gigantic, the Souvenir, the Collection, Durham-Londyn 1993. <https://doi.org/10.1215/9780822378563>
- Stoll P.-T., von Hahn A., Indigenous Peoples, Indigenous Knowledge and Indigenous Resources in International Law, w: S. von Lewinski (red.), Indigenous Heritage and Intellectual Property, Haga 2004.
- Stopczyk S.K., Wszystko o sztuce. Leksykon, Warszawa 1993.
- Sturtevant W.C., Does anthropology need museums? "Proceedings of the Biological Society of Washington" 1969, nr 82.
- Sturtevant W.C., Studies in Ethnoscience, "American Anthropologist" 1964, t. 66, nr 3. <https://doi.org/10.1525/aa.1964.66.2.02a00640>
- Suleri S., Meatless Days, Chicago 1989.
- Sumner G.W., Folkways: a Study of the Sociological Importance of Usages, Manners, Customs, Mores, and Morals, Boston 1906. <https://doi.org/10.2307/1412602>
- Swann M., Curiosities and Texts: The Culture of Collecting in Early Modern England, Filadelfia 2001. <https://doi.org/10.9783/9780812203172>
- Sztuka świata. Leksykon, t. 13, Warszawa 2002.
- Świtek G., Writing on Fragments. Philosophy, Architecture and the Horizons of Modernity, Warszawa 2009.
- Tagliaferri M.C., Tomassini S., Pattaro S.T., Ulisses Aldrovandi als Sammler. Das Sammeln als Gelehrsamkeit oder als Methode wissenschaftlichen Forschens?, w: A. Grote (red.), Bibliografia 297
- Macrocosmos in Microcosmo: Die Welt in der Stube. Zur Geschichte des Sammelns 1450-1800, Opladen 1994.
- Tańczuk R., Kolekcje sztuki w przestrzeni prywatnej i publicznej, w: M. Popczyk (red.), Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao, Katowice 2006.
- Tatarkiewicz W., Sztuka: Dzieje pojęcia, w: W. Tatarkiewicz, Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1982.
- Tazbir J., Szlachta a konkwistadorzy, Warszawa 1969.
- Thode-Arora H., Für fünfzig Pfennig um die Welt: Die Hagenbeckschen Völkerschauen, Nowy Jork 1989.
- Thomas P., Charles I of England: The Tragedy of Absolutism, w: A.G. Dickens (red.), The Courts of Europe, Londyn 1977.
- Thompson E., Said a sprawa polska, "Dziennik" 29 czerwca 2005.
- Tibi B., Culture and Knowledge: The Politics of Islamization of Knowledge as Postmodern Project? The Fundamentalist Claim to DeWesternization, "Theory, Culture and Society" 1995, t. 12. <https://doi.org/10.1177/026327695012001001>
- Tiemann U., Rechte der Ureinwohner Neuseelands aus dem Vertrag von Waitangi, Münster 1999.
- Tokarska-Bakir J., Energia odpadków, w: M. Douglas, Czystość i zmaza, Warszawa 2007.

- Tokarska-Bakir J., Repetytorium z człowieka, w: A. Barnard, *Antropologia*, Warszawa 2006.
- Torgovnick M., Making Primitive Art High Art, "Poetics Today" lato 1989, t. 10, nr 2.
<https://doi.org/10.2307/1773026>
- Tylor E.B., *Primitive Culture*, Nowy Jork 1871, wyd. pol. *Cywilizacja pierwotna*, t. 1, Warszawa 1896-1898.
- Unterkircher F. (red.), *Die Wiener Biblia Pauperum. Codex Vindobonensis 1198*, Graz-Wiedeń 1963.
- Varnedoe K., On the Claims and Critics of the "Primitivism" Show, "Art in America" maj 1985.
- Varnedoe K., Paul Gauguin, w: W. Rubin., K. Varnedoe (red.), *Primitivismus in der Kunst des zwanzigsten Jahrhunderts*, Monachium 1996.
- Vergo P., Milczący obiekt, w: M. Popczyk (red.), *Muzeum sztuki. Antologia*, Kraków 2005.
- Vlaminck M. de, Discovery of African Art, w: J. Flam, M. Deutch (red.), *Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History*, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.
- Vogel S., Ebong I., *Africa Explores: 20th Century African Art*, Nowy Jork-Monachium 1991.
- Vorbrich R., Ludy niepiśmienne, w: Z. Staszczak (red.), *Słownik etnologiczny. Terminy ogólne*, Warszawa-Poznań 1987.
- Vrdoljak A.F., *International Law, Museums, and the Return of Cultural Objects*, Cambridge 2006.
- Walentynowicz M., Afryka mówi, "Morze" 1938, z. 4.
- Ważbiński Z., *Vasari i nowożytna historiografia sztuki*, Wrocław 1975.
- Welsch W., Tożsamość w epoce globalizacji - perspektywa transkulturowa, w: K. Wilkoszewska (red.), *Estetyka transkulturowa*, Kraków 2004.
- Welsch W., Transkulturowość. Nowa koncepcja kultury, w: R. Kubicki (red.), *Filozoficzne konteksty rozumu transwersalnego. Wokół koncepcji Wolfganga Welscha*, cz. 2, Poznań 1998.
- Wieczorkiewicz A., Epoki osobliwości. "Osobliwość" jako kategoria organizująca i mediująca w dyskursie muzealnym, w: M. Popczyk (red.), *Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao*, Katowice 2006.
- Wilkoszewska K., Ku estetyce transkulturowej. Wprowadzenie, w: K. Wilkoszewska (red.), *Estetyka transkulturowa*, Kraków 2004.
- Wilkoszewska K., Muzeum - idea ambiwalentna, w: M. Popczyk (red.), *Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao*, Katowice 2006.
- Wilkoszewska K., *Wariacje na postmodernizm*, Kraków 2008.
- Wilkoszewska K. (red.), *Estetyka transkulturowa*, Kraków 2004.
- Wind E., Warburg's Concept of Kulturwissenschaft and its Meaning for Aesthetics, w: D. Preziosi, *The Art of Art History: a Critical Anthology*, Oksford 2009.
- Wolska D., Sztuka w świetle cienia muzeum antropologicznego, w: M. Popczyk (red.), *Muzeum sztuki. Od Luwru do Bilbao*, Katowice 2006.
- Wood P.H., Waselkov G.A., Hatley M.T. (red.), *Powhatan's Mantle: Indians in the Colonial Southeast*, Lincoln 1989.

Yaya I., Wonders of America. The Curiosity Cabinets as a Site of Representation and Knowledge, "Journal of the History of Collections" 2008, t. 20, nr 2. <https://doi.org/10.1093/jhc/fhm038>

Young M.W., The Careless Collector: Malinowski and the Antiquarians, w: M. O'Hanlon, R.L. Welsch (red.), Hunting the Gatherers. Ethnographic Collectors, Agents and Agency in Melanesia, 1870s-1930s, Oksford-Nowy Jork 2000.

Young R.C.J., White Mythologies, Londyn i Nowy Jork 1990.

Zajda K. (red.), Estetyka Indian Ameryki Południowej. Antologia, Kraków 2007.

Zalewska-Lorkiewicz K., Ilustrowane mappae mundi jako obraz świata, Warszawa 1997.

Zayas M. de, Statuary in Wood by African Savages: The Root of Modern Art, w: J. Flam, M. Deutch (red.), Primitivism and Twentieth-century Art. A Documentary History, Berkeley-Los Angeles-Londyn 2003.

Zea L., Filozofia dziejów Ameryki, Warszawa 1993.

Ziemia A., Iluzja a realizm. Gra z widzem w sztuce holenderskiej 1580-1660, Warszawa 2009.

Ziemia A., Nowe Dzieci Izraela, Warszawa 2000.

Zimmermann L.J., "White people will believe anything!" Worrying about Authenticity, Museum Audiences, and Working in Native American-Focused Museums, "Museum Anthropology" 2010, t. 33, nr 1. <https://doi.org/10.1111/j.1548-1379.2010.01073.x>

Zychowicz P., Batalia o zasuszone głowy, "Rzeczpospolita" 6 maja 2010.

Źródła internetowe

Benjamin W., Unpacking my Library: A Talk about Book Collecting, w: Illuminations, London: Fontana, 1982, fragmenty ze stron 59–60, 63, oraz 66–67 zamieszczone: <http://www.idehist.uu.se/distans/ilmh/Ren/benj-bookcoll.htm>

Blanchard P., Bancel N., Lemaire S., From human zoos to colonial apotheoses: the era of exhibiting the Other www.africultures.com/anglais/articles_anglais/43blanchard.htm

The British Museum

http://www.britishmuseum.org/explore/highlights/article_index/s/sir_hans_sloane_ethnography.aspx

Buffalo Bill Historical Centre <http://www.bbhc.org//bbm/bibliographybb.cfm>

Domańska E., Posthumanistyka. Wprowadzenie do porównawczej teorii nauk humanistycznych, http://www.staff.amu.edu.pl/~ewa/Posthumanistyka_2008.htm

Eco U., Dzieło otwarte. Forma i nieokreśloność w poetykach współczesnych, Warszawa 2008 <http://ksiazki.wp.pl/katalog/ksiazki/kw,22655,page,2,fragment.html>

The Illustrated London News, 11 October 1849 <http://pages.zoom.co.uk/leveridge/albert.html>.

Konstytucja Republiki Francji z 1958 roku

<http://www.legifrance.gouv.fr/html/constitution/constitution2.htm#titre14>

Kopaliński W., Internetowy słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych <http://www.slownik-online.pl/kopalinski>

Markowska A., Etnograficzny zwrot w sztuce polskiej?

http://historiasztuki.uni.wroc.pl/opposite/opposite_nr1/anna_markowska.htm

Metropolitan Museum of Arts

http://www.metmuseum.org/special/eternal_ancestors/view_1.asp?item=1.

Musée du quai Branly <http://www.quaibrantly.fr/en/enseignement.html>

Pucek Z., Dyskurs antropologiczny w dobie dekonstrukcji [http://www.euro-limes.ae.krakow.pl/files/el1\(2\)2003/zp_limes1\(2\).pdf](http://www.euro-limes.ae.krakow.pl/files/el1(2)2003/zp_limes1(2).pdf)

Samworth H., John Eliot and America's First Bible

<http://www.scriptorium.org/articles/historyofthebible/hotb-0005.html>

Słownik języka polskiego PWN <http://sjp.pwn.pl/haslo.php?id=2449114>.

Pablo Picasso <http://www.picasso.xorg.pl/cytaty.php>

Paul Chaat Smith, kurator National Museum of American Indian

<http://www.paulchaatsmith.com/everything.html#overview>

Tribal Art Information Service <http://www.paleobree.com/page3.htm>

William Rubin <http://www.dictionaryofarthhistorians.org/rubinw.htm>